

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Gymnázium Ivana Olbrachta, Semily, Nad Špejcharem 574

Nad Špejcharem 574, 513 01 Semily

Identifikátor školy: 600 012 654

Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad Semily, Ke Stadionu 183, 513 01 Semily

Termín konání orientační inspekce: 16. - 18. října 2000

Čj.	081 359/00-5076
Signatura	oh5zu201

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Ivana Olbrachta (GIO) Semily v souladu s poslední změnou rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 35 298/98-21 ze dne 29. prosince 1998 vyučuje v tomto školním roce 317 žáků v 11 třídách čtyřletého, osmiletého a dobíhajícího šestiletého cyklu.

Škola je správcem rozsáhlého a architektonicky zajímavého objektu, jehož část je pronajímána ZŠ Ivana Olbrachta. Prostorové podmínky pro výuku jsou velmi dobré, kromě kmenových a odborných učeben se využívá informační centrum a knihovna s volným přístupem žáků na Internet, víceúčelová aula (sport, kulturní a společenské akce), dvě tělocvičny, školní hřiště, fitnesscentrum, moderní školní kuchyně a jídelna.

Česká školní inspekce (ČŠI) během orientační inspekce hodnotila úroveň řízení školy a kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu v českém jazyce a literatuře, matematice, dějepisu, základech společenských věd, informatice a výpočetní technice, programování, aplikaci počítačů, chemii, fyzice, biologii a zeměpisu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání v českém jazyce a literatuře

Navštíveno bylo celkem pět hodin mluvnice a literatury čtyřletého i víceletého gymnázia u čtyř vyučujících s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Předmět je vyučován v předepsaných týdenních hodinových dotacích, učitelé mají zpracované časově tematické plány. Probírané učivo korespondovalo s požadavky osnov. V rámci povinně volitelných předmětů je literatura dále rozvíjena ve dvouhodinovém literárním semináři se zaměřením na prohlubování znalostí především na základě individuální četby.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, které jsou světlé, prostorné a zařízené funkčním školním nábytkem. Škola je zajištěna dostatečným množstvím pomůcek, didaktické techniky i dalším studijním materiálem, který žáci čerpají z bohatě vybavené školní knihovny a studovny. K dispozici jsou středoškolské učebnice jazyka a literatury se schvalovacími doložkami MŠMT ČR. V nižších ročnících víceletého gymnázia odpovídají učebnice druhému stupni základních škol. Ve všech sledovaných hodinách byly dodržovány zásady psychohygieny školního dne.

Probírané učivo bylo předem promyšlené, vyučující měli jasně stanovené cíle i prostředky k jejich dosažení. Užívali rozmanitých forem a metod práce založených především na práci s textem, společném vyhodnocování zadaného testu či na kladení problémových otázek s postížením gramatických i dobových historických souvislostí s důrazem na dosud získané jazykové a literární zkušenosti. S vyššími ročníky stoupala náročnost výkladu učiva a snaha o zapojení co nejvyššího počtu žáků do stavby hodin s komplexním prověřováním jejich znalostí.

Žáci měli dostatek prostoru pro vyjádření vlastních názorů, ze strany vyučujících byli převážně bráni jako rovnocenní partneři. Hodnocení mělo většinou pozitivní charakter, byla oceňována snaha o pokrok, ale i podpora sebekritického přístupu žáků k sobě samým. Sešity žáků mají pracovní charakter, jejich grafická úroveň je silně individuální a kontrola ze strany vyučujících je prováděna v nižších ročnících. Byly kontrolovány i maturitní písemné práce za uplynulý školní rok. Zadaná témata a úroveň jejich zpracování vcelku odpovídají po formální i obsahové stránce profilu absolventa víceletého gymnázia. Některé práce jsou myšlenkově velmi

zdařilé, vyjadřují osobité názory autorů s praktickým užitím adekvátních jazykových prostředků. Jiné jsou naopak velmi slabé. Jejich hodnocení bylo provedeno objektivně, postihovalo zásadní myšlenkové klady i zápory. Po formální stránce nebylo shledáno závad.

V hodinách byla pozorována vesměs přátelská atmosféra, která se odrážela v pozitivních vzájemných vztazích. Cíleně byly rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků, kteří měli dostatek prostoru k projevu a obhajobě svých vlastních názorů v širších diskuzích příslušného tématu.

Hodiny byly hodnoceny dvakrát jako vynikající a třikrát velmi dobře.

Celková úroveň výuky českého jazyka a literatury je velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání v předmětech společenskovedního charakteru (základy společenských věd, dějepis, zeměpis)

Hospitováno bylo celkem v osmi hodinách čtyřletého i víceletého cyklu (dvakrát základy společenských věd, třikrát dějepis, čtyřikrát zeměpis) u čtyř vyučujících. Předměty jsou vyučovány v předepsaných týdenních dotacích, s úplnou pedagogickou a odbornou způsobilostí. Všichni vyučující mají zpracované tematické plány s časovým rozvržením učiva.

V rámci povinně volitelných předmětů žáci navštěvují ve vyšších ročnících semináře ze zeměpisu, dějepisu a základů společenských věd. Vybavení pomůckami, didaktickou technikou, odbornými publikacemi, atlasy, nástěnnými mapami, učebnicemi i dalším studijním materiálem z informačního centra gymnázia (obsahuje 12 tisíc svazků odborné literatury, beletrie a časopisů) je na velmi dobré úrovni. Standardem se stalo běžné užívání Internetu.

Výuka základů společenských věd probíhala v kmenových třídách, jejichž vybavení je na obvyklé úrovni. Předmět vyučuje pouze jeden vyučující. Kromě učebnic měli žáci možnost pracovat s předem připravenými doplňkovými texty, které byly zvláště využity v hodinách filosofie. Organizace, formy a metody výuky byly velmi dobré. Je rozvíjeno samostatné myšlení při řešení zadaných úkolů, žáci mají dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru, který je vyučujícím respektován. Znalosti a dovednosti jsou průběžně ověřovány a vyhodnocovány. K efektivitě výuky přispívá využití mezipředmětových vztahů s dějepisem, literaturou a biologií i sepeřtí učiva se současným praktickým životem.

Dějepis se rovněž vyučuje v kmenových učebnách. Probírané učivo bylo předem promyšleno, výklad byl podáván poutavě a byl proložen ukázkami z odborných publikací, samostatnou prací s dějepisnými atlasy a dobovou nástěnnou mapou. U hodiny odučené praktikující studentkou 5. ročníku Pedagogické fakulty v Ústí nad Labem ČŠI posuzovala především přípravu a rozbor provedený uvádějící učitelkou. Vyučující ho vedla taktně s vymezením základních kladů a nedostatků s přihlédnutím k osobnímu vyjádření pocitů studentky z odučené hodiny. Zároveň byly stanoveny cíle příštích vyučovacích hodin tak, aby se chyby opakovaly co nejméně.

Těžiště výuky čtyřech navštívených hodin zeměpisu bylo soustředěno do samostatné práce s mapou, grafy a učebnicemi a na využití předchozích obecných a praktických znalostí. Vyučující kladli důraz na přesné a hlasité vyjadřování žáků, výrazně využívali mezipředmětových vztahů s dějepisem. Vybavenost učebnicemi, atlasy, nástěnnými mapami a didaktickou technikou je velmi dobrá.

Ve všech sledovaných hodinách byli žáci přiměřeně motivováni, zkoušení i společné procvičování probrané látky mělo charakter zpětné vazby nejen pro učitele, ale především pro žáky, kteří si tak lépe ujasňovali objektivitu hodnocení svých výkonů. Poznámkové sešity jsou vedeny v individuální grafické úpravě a slouží jako jeden ze zdrojů domácí přípravy.

Hodiny probíhaly v pracovní, ale přátelské atmosféře. Vyučující prokazovali vysoké teoretické

znalosti ve svém oboru, jejich verbální i grafický projev byl vysoce kultivovaný.

***Hodnocení hodin základů společenských věd - jedenkrát průměrná a jedenkrát vynikající.
Hodnocení hodin dějepisu - velmi dobré.***

Hodnocení hodin zeměpisu - dvakrát velmi dobrá a dvakrát vynikající.

Celková úroveň výuky společenskovedních předmětů je inspekci hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání v matematice a fyzice

Předměty jsou ve škole vyučovány čtyřmi odborně i pedagogicky způsobilými učiteli. V matematice byly provedeny čtyři hospitace (v prvním, druhém a třetím ročníku víceletého gymnázia) u tří pedagogů, ve fyzice dvě hospitace (v prvním a třetím ročníku čtyřletého studia) u dvou učitelů.

Velmi dobré materiální zázemí výuky matematiky umožňuje naplnění deklarovaných vzdělávacích cílů. Výchovně-vzdělávací proces probíhá v prostorných, čistých a světlých učebnách, které jsou vybavené účelně uspořádaným žakovským a učitelským nábytkem a ve většině případů didaktickou technikou (meotar, video, televize). Nedostatkem (zejména v nižších ročnících) je malé využití stěn tříd pro instalaci vývěsek s texty a vitrín s pomůckami vztahujícími se k právě probíraným tématům. Žákům, kteří plní povinnou školní docházku, škola poskytuje učebnice bezplatně, ostatním je odborná literatura doporučována.

Výuka fyziky se realizuje ve třídě se stupňovitě uspořádanými lavicemi a učitelským pracovištěm s nainstalovanými rozvody médií (vhodná pro demonstrační pokusy) a v nové odborné učebně. Ta je vybavena kvalitním nábytkem, ale z médií je rozveden pouze elektrický proud o nízkém napětí. Páteřové uspořádání lavic se čtyřmi pracovními místy z jedné strany ztěžuje učitelům kontrolu práce žáků. Vybavení didaktickou technikou, přístroji a názornými učebními pomůckami vytváří předpoklady pro splnění vzdělávacího programu ve fyzice bez výrazných obtíží. Napojení na výpočetní techniku při zpracování naměřených dat není instalováno. Obě učebny působí esteticky.

Ve všech sledovaných hodinách probíhala výuka dle schválených osnov v týdenních hodinových dotacích odpovídajících učebnímu plánu. Dle záznamů v třídních knihách nedochází k neopodstatněnému odpadání hodin. S výjimkou matematiky v tercii a fyziky v prvním ročníku čtyřletého gymnázia lze velmi dobře hodnotit přípravu učitelů. Plánované výukové cíle odpovídaly aktuálnímu stavu tříd.

Výborně organizačně a metodicky byla učitelem zvládnuta hodina matematiky v sekundě, velmi dobře v primě a také hodina fyziky ve třetím ročníku čtyřletého studia. V primě žáci neprováděli u konstrukčních úloh rozbor s náčrtem, takže vlastní konstrukce se pak některým z nich nevešla do sešitů, v závěru hodiny nezbyl čas na zhodnocení a shrnutí. Nedostatkem výše uvedené hodiny fyziky byla nedostatečná úvodní motivace a málo výrazný slovní projev učitele.

Hodiny matematiky v tercii byly poznamenány v jednom případě málo promyšlenou přípravou učitele na výkladovou část (nevhodně velikostně a barevně zvolené čtverce pro výklad Pythagorovy věty), v druhém bylo důkladné procvičování látky zařazeno až na základě výsledků testu, který žáci nezvládli. Přitom velmi hlasitý a strohý slovní projev učitelky vedl k projevům nekázně. Závěrečné shrnutí nejdůležitějších poznatků nebylo zařazeno.

Hodina fyziky v prvním ročníku čtyřletého studia byla dobře členěna, jednotlivé činnosti na sebe navazovaly a vytvářely logický celek. Efektivitu výuky snižovala řada nedostatků: krátký test znalostí v úvodu nebyl srovnatelně obtížný pro všechny tři skupiny žáků a po jeho

skončení nesdělila učitelka správné výsledky (chybějící zpětná vazba), z psychohygienického hlediska nezajistila vyučující dostatečné osvětlení (přítom závěsy na oknech byly zataženy zcela bezúčelně), demonstrační pokus nemohli sledovat v plném rozsahu všichni žáci, protože přizvaný asistent jim svým tělem částečně zakrýval výhled, věcná chyba ve výkladu (při převodu jednotek) nebyla opravena, komunikace byla narušena tím, že vyučující neznala jména žáků ani neměla k dispozici jejich seznam, závěrečné shrnutí bylo provedeno až po zvonění. Z výše uvedených důvodů hodnotí inspekce hodinu jako pouze vyhovující.

Hodnocení znalostí žáků je ve všech sledovaných třídách dostatečně četné, je využíván celý rozsah klasifikační stupnice. V matematice v tercii zjistila inspekce značný nepoměr mezi hodnocením žáků za krátké a delší časové období (tzv. "malé" a "velké" písemné práce).

Kromě výše uvedených výjimek panovala v hodinách atmosféra důvěry a spolupráce.

Hodnocení hodin matematiky - vynikající, velmi dobrá, průměrná a pouze vyhovující.

Hodnocení hodin fyziky - průměrná a pouze vyhovující.

Ve výuce matematiky a fyziky jsou pozitivní a negativní téměř v rovnováze.

Hodnocení kvality vzdělávání v biologii a chemii

Biologie a chemie je vyučována v časových dotacích odpovídajících učebním plánům deklarovaných vzdělávacích programů. Učující mají na základě platných učebních osnov zpracované tematické plány kontinuálně navazující mezi jednotlivými ročníky. V rámci povinně volitelných předmětů mohou v tomto školním roce žáci navštěvovat biologický seminář a biologicko-chemická cvičení.

Ze dvou pedagogů, kteří zajišťují výuku biologie a chemie, jeden splňuje kvalifikační předpoklady, druhý absolvoval odpovídající vysokoškolské studium, ale prozatím nesložil státní závěrečné zkoušky. Učování probíhá v materiálně a technicky velmi dobře vybavených odborných učebnách. K efektivitě vyučovacího procesu v biologii přispívá využití čtecího zařízení. V učebně chemie jsou k jednotlivým pracovním stolům provedeny rozvody plynu, vody a elektrického proudu. Umístění demonstračního stolu na vyvýšeném stupínku umožňuje bezproblémové sledování realizovaných pokusů ze všech žakovských míst. Pro praktická cvičení v biologii je k dispozici i laboratoř. Výukové prostory splňují psychohygienické požadavky, prostředí odborných učeben je estetické a motivující. Žákům nižších ročníků víceletého cyklu plnicím povinnou školní docházku se zapůjčují učebnice bezplatně, ostatní mají příslušnou literaturu doporučenou.

ČŠI hospitovala v šesti vyučovacích hodinách (dvě hodiny chemie, dvě hodiny biologie a dvě hodiny biologického semináře). Program zhlédnutých vyučovacích jednotek odpovídal zpracovaným časově tematickým plánům, vyučující navazovali na předchozí znalosti žáků a dále je rozvíjeli.

Odborně a pedagogicky způsobilý učitel příliš spoléhal na svou vysokou odbornou a pedagogickou zdatnost a při přípravě na vyučování nevěděl přesně, kde ve výkladu v předcházející hodině skončil. Přesto ním vedená výuka měla příkladný průběh. Hospitované hodiny byly dynamické, žáci vyslovovali předpoklady a vytvářeli závěry, byli aktivní, hledali logické souvislosti, sami kladli problémové otázky a následně o nich diskutovali. Učování bylo dostatečně názorné. Učitel využíval mezipředmětových vztahů, uváděl příklady z praktického života, měl velmi dobrou zpětnou vazbu o znalostech žáků a věnoval pozornost upevnění a systemizaci učiva. V hodinách vládla velmi příjemná pracovní atmosféra, žáci byli bezprostřední a i v případě odpoledního, odborně velmi náročného semináře, aktivní. Jednoznačně daná a všemi akceptovaná pravidla vytvářejí prostředí vzájemné důvěry a respektování se. Žáci jsou vedeni k přesnému a souvislému vyjadřování. Pozitivní vztah

k výuce projevují i velkým zájmem o biologický seminář a početným zastoupením v místním kole biologické olympiády.

V práci nekvalifikované vyučující se projevuje pedagogická nezkušenost. Zhlédnuté hodiny byly velmi dobře připravené, učitelka měla jasně stanovený cíl, zaměstnávala žáky samostatnou prací při zkoušení, ve výuce využívala názornost. Celková efektivita vyučovacího procesu však byla snížena nesoustředěností, vyrušováním a poměrně značnou pasivitou žáků. Vyučující je nedůsledná při požadování plnění svých pokynů. Její verbální i neverbální projev je velmi dobrý, i k řešení nežádoucích projevů žáků přistupuje klidně a vyrovnaně.

Hodnocení a klasifikace probíhaly s dostatečnou frekvencí a byly objektivní. Kontrolované poznámky v sešitech žáků měly dobrou úroveň.

Hodnocení hodin biologie - třikrát vynikající, jednou průměrná.

Hodnocení hodin chemie - dvakrát průměrná.

Celková úroveň výuky biologie a chemie je velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání v předmětech informačních technologií

Ve škole je vyučována informatika a výpočetní technika (předmět povinného základu v celkovém rozsahu 14 hodin týdně), programování a aplikace počítačů (volitelné předměty s dvouhodinovou týdenní dotací). Dále mají žáci možnost navštěvovat ve svém volném čase kroužky výpočetní techniky. Kromě těchto organizovaných a pedagogicky vedených činností jsou kdykoliv k dispozici tři počítače ve volně přístupném prostoru před kanceláři vedení školy a tři v informačním centru školy (s možností připojení na Internet). V průběhu inspekce byly všechny počítače intenzivně využívány. Každý žák školy má svoji e-mailovou adresu a schránku.

Výuka je personálně zajištěna jedním interním, pouze odborně způsobilým a jedním externím, plně kvalifikovaným učitelem.

Materiální podmínky jsou velmi dobré po stránce hardwarové i softwarové. Přímé výuce slouží devět kvalitních, dobře vybavených počítačů s taktovací frekvencí od 233 do 450 MHz, Nevýhodou je, že vzhledem k uvedenému počtu na nich žáci většinou pracují ve dvojicích. Výborným a při výuce hojně používaným pomocníkem učitele je megaprojektor s možností napojení na počítač a kameru.

Nevyhovující z hlediska velikosti a uspořádání je učebna výpočetní techniky. Stísněné prostory vybavené klasickým, nikoliv speciálním nábytkem, uspořádaným v řadách, ztěžuje vyučujícímu kontrolu a pomoc žákům. Názornost výuky tematického celku o druzích a typech hardware snižuje nedostatek dílčích součástí počítačů.

Škola žákům poskytuje vhodné učební texty, z nichž některé připravují sami vyučující.

Inspekce provedla hospitace ve třech vyučovacích jednotkách předmětu informatika a výpočetní technika (celkem čtyři hodiny) a v jedné předmětu programování. Všechny byly vedeny interním učitelem s pouze odborným vzděláním, ale s několikaletou učitelskou praxí a bohatými zkušenostmi v oboru.

Hodiny byly pestré, učitel dbal na střídání tempa, rytmu a činností. Při výkladu navazoval na praxi a odvolával se na životní zkušenosti žáků, v procvičovací části hodin jim pomáhal při řešení úkolů včetně poskytování okamžité zpětné vazby. Jeho verbální i neverbální projev je příjemný, nechybí úsměv a povzbuzení. Při skupinové tvorbě presentačních programů na zadané téma dostávali žáci prostor pro samostatný, aktivní přístup ke studiu s podporou smyslu pro kooperaci. Tím, že své práce obhajovali před třídním kolektivem, se učili sebehodnocení, sebereflexi i vzájemné toleranci. V hodinách programování dostali žáci

učitelem dobře zpracovaný učební text, který však byl zbytečně rozsáhlý.

Výuka probíhala v přátelské atmosféře, žáci pracovali samostatně a s chutí.

Technickým nedostatkem všech sledovaných hodin byla nepřiměřená teplota v učebně vlivem intenzivního chlazení instalovaných výkonných procesorů.

Dvě sledované vyučovací jednotky hodnotí inspekce jako vynikající, jednu jako velmi dobrou a jednu jako průměrnou.

Výuka předmětů informačních technologií má ve škole velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě provedených hospitací a dalších souvisejících zjištění hodnotí ČŠI úroveň výchovně-vzdělávacího procesu nadprůměrně.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel měl zpracovanou koncepci rozvoje školy v době svého nástupu do funkce v roce 1990. Po mnohaletých zkušenostech s neustále se měnící školskou politikou a s ní souvisejícími změnami povolovaných studijních oborů (během posledních let byly pro školu schváleny a po krátké době zrušeny šestileté gymnaziální studium, pomaturitní studium - cestovní ruch a zahraniční obchod) však od vytváření dlouhodobých záměrů v oblasti vzdělávacích programů upustil. Dle ústního sdělení ředitele by škola měla být střediskem vzdělanosti a kultury ve městě (přednášky, besedy, divadlo, koncerty, připojení na Internet, efektivní využívání výpočetní techniky) a stejně jako dnes poskytovat všeobecné vzdělání s profilací žáků v posledních dvou letech studia pomocí dostatečné nabídky volitelných předmětů. V následujícím období vedení školy předpokládá zachování čtyřletého a osmiletého studia v celkové kapacitě 12 tříd (v každém ročníku jedna třída). Celkový rozbor očekávaných počtů tříd a žáků je detailně proveden ve výroční zprávě, která obsahuje i podrobnou analýzu ekonomických vztahů se ZŠ Ivana Olbrachta a přehled oprav a rekonstrukcí, které se budou muset v objektu uskutečnit v horizontu 3 - 5 let.

Při plánování výchovně-vzdělávacího procesu škola vychází z generalizovaného učebního plánu gymnázií s osmiletým studijním cyklem a učebního plánu gymnázií se čtyřletým studijním cyklem schválených MŠMT ČR dne 5. května 1999 s platností od 1. září 1999. Disponibilní hodiny ředitel školy rovnoměrně rozložil mezi humanitní a přírodovědné předměty. Široká nabídka volitelných a nepovinných předmětů umožňuje žákům profilaci podle jejich zájmu.

Z ročního plánu, který je vlastně termínovníkem plánovaných akcí, vycházejí podrobné týdenní programy, které připravuje vedení školy vždy při pravidelné pondělní poradě. Během školního roku se uskutečňuje 5 - 6 pedagogických rad, problémy v chování a prospěchu žáků se předjednávají, aby nedošlo k poškození žáka.

Předmětové komise připravují obsahovou i časovou náplň učiva v předmětech a ročnicích (časově tematické plány), navrhuji nákup pomůcek, sjednocují doporučované a používané učebnice, jednotliví členové se navzájem informují o poznacích ze školení a kursů.

Výchovně-vzdělávací proces probíhá v souladu se schválenými učebními dokumenty. Dlouhodobé i krátkodobé plánování vychází z dlouholeté zkušenosti vedoucích pracovníků

s řízením školy a je funkční. Konceptní záměry analyzuje ředitel školy ve výroční zprávě. Plánování hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrné.

Organizování

Zpracovaný organizační řád stanovuje systém organizace chodu školy. Na vedení školy z hlediska výchovně-vzdělávacího, ekonomického a provozního se podílejí ředitel školy, zástupce ředitele školy, hospodářka, správce budovy a vedoucí školní jídelny. Povinnosti a pravomoce jednotlivých pracovníků upravují pracovní náplně.

Ve vedení třídních knih a třídních výkazů ČŠI shledala drobné nedostatky formálního charakteru a v některých případech zjistila nedůslednost při vyplňování předepsaných údajů. Ostatní kontrolovaná povinná dokumentace je vedena bez závad.

Přenos informací v linii vedení školy - pracovníci je zajištěn prostřednictvím pravidelných týdenních porad, informačních nástěnek, rozhlasu, v nutných případech se využívá i vnitřní telefonní síť. Žáci získávají informace od třídních učitelů, z rozhlasu, z vývěsek na chodbách, ve třídách a v informačním centru. Navíc má každá třída své zástupce v pravidelných měsíčních setkáních s ředitelem školy. Pro zákonné zástupce žáků jsou dvakrát ročně organizovány třídní schůzky, individuálně se však rodiče mohou informovat kdykoliv. Žáci všech tříd mají studijní průkazy. V případě závažných výchovných či studijních problémů jsou rodiče kontaktováni okamžitě písemně nebo telefonicky.

Při škole pracuje registrovaný Spolek rodičů a přátel GIO, který spoluorganizuje a sponzoruje některé plánované akce (např. domácí a zahraniční exkurze, kulturní pořady, sportovní soutěže, ples).

Osobní data žáků a zaměstnanců jsou dostatečně zabezpečena před zneužitím.

Pro žáky, rodiče, pracovníky školy, ale i pro semilskou veřejnost je určen gymnáziem vydávaný měsíční kalendář, kde jsou kompletní informace o činnosti školy. Škola se prezentuje i na webových stránkách, v místním, regionálním a celostátním tisku, v semilské kabelové televizi. K propagaci gymnázia slouží také videopořad o škole.

Velmi rozsáhlý přehled realizovaných vzdělávacích, kulturních, sportovních a společenských akcí a soutěží za školní rok 1999/2000, zapojení do sítě škol přidružených k projektu UNESCO, uskutečňované výměnné zahraniční pobyty žáků a účast na mezinárodních projektech potvrzují, že se ředitel školy snaží maximálním způsobem naplňovat svou představu o škole jako středisku vzdělanosti a kultury. Žákům jsou vytvářeny všestranné podmínky pro komplexní rozvoj jejich osobnosti.

Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 1999/2000 a o hospodaření školy za kalendářní rok 1999 jsou vypracovány v souladu s § 17e odst. 2 písmeno a - g a odst. 3 písmeno a - d zákona České národní rady č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Výroční zpráva o činnosti školy může být použita jako výchozí materiál pro další plánování, protože nejenom precizně popisuje současný stav, ale obsahuje i části analytické a výhledové.

Organizační systém vyhovuje podmínkám školy, kompetence a povinnosti pracovníků jsou jednoznačně stanoveny. Některá povinná dokumentace je vedena s menší pečlivostí. Zcela mimořádná nabídka školy v oblasti mimoškolní činnosti přispívá k všestrannému rozvoji žáků.

Celkově hodnotí ČŠI organizování jako nadprůměrné.

Vedení a motivování pracovníků

Ve vedení školy převažují demokratické principy, pedagogové se svými podněty a tvůrčími aktivitami podílejí na další orientaci a prezentaci školy. Vedoucí pracovníci podporují a kladně hodnotí osobní iniciativu zaměstnanců. Velmi dobré personální zajištění výuky s vysokým procentem hodin odučených odborně a pedagogicky způsobilými učiteli vytváří předpoklady pro kvalitní přípravu žáků ke studiu na vysokých školách. Věková skladba pedagogů je celkem příznivá s rovnoměrným rozložením ve všech věkových kategoriích, 55 % učitelů je ve věku do 45 let.

Ředitel školy má přesně stanovená kritéria pro určování výše nadtarifních složek platu (příplatků za třídnictví, osobních příplatků a odměn).

V dalším vzdělávání pracovníků škola využívá ve většině případů nabídek kurzů a školení organizovaných Pedagogickým centrem v Hradci Králové.

Pro sebehodnocení se škola zapojuje do testování SCIO a Kalibro. V minulém školním roce byli testováni žáci 2. ročníku, 3. ročníku a kvinty.

Vedení a motivování pracovníků má spíše nadprůměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy nemá zpracovaný systém kontrolní činnosti. Kontroly ekonomické, provozní i kontroly výchovně-vzdělávacího procesu jsou prováděny dle ústního sdělení vedení školy průběžně podle potřeby, vždy údajně následuje kontrola odstranění zjištěných nedostatků. Rozdělení hospitační mezi ředitelem a zástupcem ředitele je založeno na ústní dohodě. V letošním roce se předpokládá zahájení hospitační činnosti v měsíci listopadu u začínajících pedagogů. Zpracované časově tematické plány umožňují efektivní kontrolu plnění schválených učebních osnov.

Nedůslednou kontrolou třídních knih a třídních výkazů zůstaly bez povšimnutí drobné nedostatky v jejich vedení.

Veškeré informace o způsobu vnitřní kontroly vůči celé organizaci poskytl ředitel školy pouze ústně, tím je značně stíženo objektivní posouzení a prokazatelnost kvality kontrolních mechanismů.

Přestože vedení školy nemá zpracovaný systém kontrolní činnosti, ČŠI nezjistila závažné nedostatky v chodu školy.

Kontrolní mechanismy mají průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Úroveň řízení školy je nadprůměrná. Ve všech sledovaných oblastech, kromě kontrolních mechanismů, je výrazná převaha pozitiv.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Poslední změna rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 35 298/98-21 ze dne 29. prosince 1998,

- generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR pod čj. 20 594/99-22 dne 5. května 1999 s platností od 1. září 1999,
- učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem schválený MŠMT ČR pod čj. 20 595/99-22 dne 5. května 1999 s platností od 1. září 1999,
- učební osnovy schválené MŠMT ČR čj. 20 596/99-22 dne 5. května 1999 s platností od 1. září 1999,
- rozpracovaný učební plán na školní rok 2000/2001,
- časově tematické plány,
- rozvrhy hodin,
- školní řád,
- kritéria pro stanovování výše nadtarifních složek,
- rámcový roční plán na školní rok 2000/2001,
- třídní knihy hospitovaných tříd,
- třídní výkazy (sekunda, kvinta, 2.B)
- protokol o maturitní zkoušce ve školním roce 1999/2000,
- kniha úrazů,
- zápisy z pedagogických rad,
- nabídka volitelných a nepovinných předmětů pro školní rok 2000/2001,
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000,
- výroční zpráva o hospodaření v roce 1999,
- zpráva o činnosti školy v rámci projektu ASP (projekt škol přidružených k UNESCO) ve školním roce 1998/1999,
- personální dokumentace,
- hospitační záznamy ČŠI,
- písemné maturitní práce ze školního roku 1999/2000,
- sešity žáků,
- měsíční kalendáře informací vydávané GIO Semily,
- podkladová inspekční dokumentace.

ZÁVĚR

Kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu a úroveň řídicí práce vedení školy na Gymnáziu Ivana Olbrachta v Semilech hodnotí ČŠI jako nadprůměrné. Příkladná je nabídka mimoškolních aktivit a zapojení školy do mezinárodních projektů.

Schválené učební dokumenty jsou plněny.

V rozporu se školským zákonem některé hodiny vyučují pedagogové, kteří nesplňují kvalifikační předpoklady.

ČŠI během svého pobytu ve škole nezjistila neefektivní využívání finančních prostředků poskytovaných státem.

Oproti závěrům z inspekce z února 1998, která byla zaměřená na úroveň řízení školy, nedošlo k zásadním změnám.

Pozitiva:

- estetické prostředí interiéru i exteriéru školy,
- velmi dobré vybavení školy didaktickou technikou,
- nabídka mimoškolních aktivit,
- zapojení školy do mezinárodních projektů,
- kvalitativní úroveň používané výpočetní techniky,
- volný přístup žáků k výpočetní technice a Internetu.

Negativa:

- nesystémovost v kontrolní činnosti,
- vybavení laboratoře fyziky pouze elektrorozvody,
- nevhodná velikost, uspořádání a vybavení žákovským nábytkem učebny výpočetní techniky,
- nedostatečné vybavení počítači pro výuku výpočetní techniky.

Doporučení:

- zpracovat systém kontrolní činnosti,
- zajistit prostornější učebnu pro výuku předmětů informatiky,
- vybavit učebnu informatiky speciálním nábytkem,
- zvýšit počet počítačů pro přímou výuku informatiky,
- zajistit ve fyzikální laboratoři rozvod všech potřebných médií,
- věnovat větší časový prostor ve vyučovacích hodinách závěrečnému shrnutí základních poznatků a zhodnocení.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Varja Paučková	.....
Členové týmu	Mgr. Pavel Antoš	.....
	Ing. Petr Kadlus	.....
Další zaměstnanci ČŠI	Mgr. Alena Mráčková	

V České Lípě dne 15. listopadu 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2000-11-27

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Miloš Plachta

.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-12-15	081 435/00-5076
Zřizovatel	2000-12-15	081 436/00-5076

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2000-12-13	081 431/00	Připomínky byly podány.